

Omzendbrief Welzijn en Gezondheid 2005/001

Vlaamse Regering
Kabinet van Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin

Koolstraat 35, 1000 BRUSSEL
Tel. 02-552 64 00 - Fax. 02-552 64 01
E-mail: kabinet.vervotte@vlaanderen.be

Aan de verenigingen zonder winstoogmerk
in de sectoren Welzijn, Volksgezondheid
en Gezin

Betreft: gevolgen van de gewijzigde vzw-regelgeving

Als verantwoordelijke voor een vzw bent u ongetwijfeld op de hoogte van de gewijzigde vzw-regelgeving (wet van 2 mei 2002¹), waaraan u vanaf 1 januari 2006 zult moeten voldoen. In de Welzijns- en Gezondheidssector zijn er een belangrijk aantal voorzieningen met een vzw-statuuut. Mijn bekommernis gaat er naar uit om de aanpassingen aan de gewijzigde regelgeving zo vlot mogelijk te laten verlopen en de administratieve lasten voor uw voorziening zo beperkt mogelijk te houden of zelfs te verminderen.

Alle vzw's moeten voortaan een dossier neerleggen bij de griffie van de rechtbank van koophandel. Mijn diensten zullen bij een eventuele inspectie kunnen controleren of dit gebeurd is.

Daarnaast zijn er nieuwe boekhoudkundige verplichtingen. Hierover handelt deze omzendbrief. Ik heb er duidelijk voor geopteerd om van deze wijziging gebruik te maken om de boekhoudkundige formaliteiten te verminderen en om tot eenvormige regels te komen voor alle sectoren.

Voor de ziekenhuizen en de omgeschakelde verblijfsdiensten, erkend als rust- en verzorgingstehuis, verandert er niets. De bestaande boekhoudkundige regels voor de federale financiering blijven er van toepassing. De vzw's in de andere sectoren moeten een boekhouding voeren volgens de bepalingen van de vzw-regelgeving. Daarbij zijn de basisregels voor alle sectoren dezelfde. U kunt dan ook gebruik maken van de algemene opleidingen en naslagwerken. De mogelijkheid bestaat dat we nog bijkomende regels opleggen, afgestemd op de specifieke sector.

Met deze omzendbrief wil ik u ruim vóór de aanvang van het boekjaar 2006 op de hoogte te brengen van mijn intentie om de regelgeving af te stemmen. Op die manier kunt u zich tijdig aanpassen.

¹ wet van 2 mei 2002 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, Belgisch Staatsblad, 18 oktober 2002

1. Toepassingsgebied

Deze omzendbrief heeft betrekking op de verenigingen zonder winstoogmerk uit de volgende deelsectoren uit het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin:

- a) de geestelijke gezondheidszorg
- b) de preventieve en sociale gezondheidszorg
- c) de kinderopvang
- d) de gezinsondersteuning
- e) de diensten en voorzieningen erkend door het Vlaams Fonds voor de Sociale integratie van Personen met een Handicap
- f) de bijzondere jeugdbijstand
- g) het algemeen welzijnswerk
- h) de thuiszorg en de gezinszorg
- i) de ouderenzorg
- j) het maatschappelijk opbouwwerk
- k) het vrijwilligerswerk
- l) de armoedebestrijding
- m) samenleving en criminaliteit

2. Situering

De wet van 27 juni 1921 op de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen werd grondig gewijzigd door de wet van 2 mei 2002. Vooreerst zijn er een aantal juridische wijzigingen. Alle vzw's moeten voortaan een dossier neerleggen bij de griffie van de rechtbank van koophandel. Daarnaast werden boekhoudkundige verplichtingen ingevoerd en uitgewerkt (koninklijke besluiten van 26 juni 2003 en 19 december 2003).

Verenigingen zonder winstoogmerk die na 1 januari 2004 werden opgericht moeten onmiddellijk voldoen aan de nieuwe regels. Verenigingen die al bestonden op 1 januari 2004 moeten de noodzakelijke aanpassingen doorvoeren tegen 1 januari 2006. Voor de boekhoudkundige bepalingen gelden ze vanaf het boekjaar dat begint op 1 januari 2006 of later in dat jaar.

Om in aanmerking te blijven komen voor erkenning en subsidiëring, moet elke vzw de nodige juridische wijzigingen doorvoeren en een volledig dossier neerleggen bij de rechtbank van koophandel.

Dit dossier zal het op termijn voor onze administratie mogelijk maken om een aantal documenten (statuten, jaarrekening,...) op te vragen via de Kruispuntbank der Ondernemingen. Hierdoor vermindert de administratieve last voor de voorzieningen.

3. Nieuw boekhoudkundig stelsel voor vzw's

Tot nu toe bestonden er geen eenvormige richtlijnen voor de boekhouding; de regelgevingen in de verschillende welzijnssectoren legden uiteenlopende richtlijnen op. De nieuwe vzw-regelgeving reikt een eenvormige basis aan. Daarom zullen de sectorale regelgevingen maximaal afgestemd worden op de nieuwe vzw-regelgeving.

De nieuwe vzw-regelgeving maakt een onderscheid tussen kleine, grote en zeer grote verenigingen.

De overgang van een kleine naar een grote vereniging gebeurt als minstens twee van de volgende drempels overschreden worden:

- a) een jaargemiddelde van vijf werknemers (uitgedrukt in voltijdse equivalenten);
- b) een totaal aan ontvangsten (andere dan uitzonderlijke ontvangsten) van 250.000 euro, exclusief BTW;
- c) een balanstotaal van 1.000.000 euro.

De kleine verenigingen voeren een vereenvoudigde boekhouding met inkomsten en uitgaven.

De grote en zeer grote verenigingen moeten een volledige (bedrijfseconomische of dubbele) vzw-boekhouding voeren. Dit wordt bepaald in de wet van 2 mei 2002 en de koninklijke besluiten van 26 juni 2003² en 19 december 2003³.

Een vereniging wordt als zeer groot beschouwd als zij:

- a) HETZIJ een jaargemiddelde van meer dan 100 werknemers telt (uitgedrukt in voltijdse equivalenten),
- b) HETZIJ minstens twee van de drie volgende drempels overschrijdt:
 - een jaargemiddelde van 50 werknemers (uitgedrukt in voltijdse equivalenten);
 - een totaal aan ontvangsten (andere dan uitzonderlijke ontvangsten) van meer dan 6.250.000 euro, exclusief BTW;
 - een balanstotaal van 3.125.000 euro.

Een zeer grote vzw moet de boekhouding laten controleren door een bedrijfsrevisor en stelt de jaarrekening op volgens het volledig schema. Een grote vzw moet het verkort schema indienen.

² koninklijk besluit van 26 juni 2003 betreffende de vereenvoudigde boekhouding van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, stichtingen en internationale verenigingen zonder winstoogmerk, Belgisch Staatsblad, 11 juli 2003

³ koninklijk besluit van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen, Belgisch Staatsblad, 30 december 2003

Meer informatie over het nieuwe boekhoudkundige stelsel vindt u op de website van de Federale Overheidsdienst Justitie (www.just.fgov.be) onder de rubriek 'Publicaties' (brochures 'Het nieuw boekhoudkundig stelsel van de kleine verenigingen' en 'Het nieuw boekhoudkundig stelsel van de grote en zeer grote verenigingen'). Over de in te dienen rekening vindt u inlichtingen op de website van de Nationale Bank (www.nbb.be) onder de rubriek 'Balanscentrale'.

4. Gevolgen voor de subsidiëring

Om voor subsidiëring in aanmerking te komen, voeren de vzw's een boekhouding overeenkomstig de hiervoor besproken bepalingen. De regelgeving van de verschillende sectoren zal in die zin worden aangepast.

De modellen van jaarrekening die nu gebruikt worden zullen vervallen. Ze zullen worden vervangen door een eenvormig model dat is afgestemd op de nieuwe vzw-regelgeving. De jaarrekening die voor de afrekening van de subsidies moet worden ingediend, is dezelfde als die welke bij de rechtbank van koophandel of bij de Nationale Bank moet worden neergelegd. De sectorale regelgeving kan opleggen dat kleine verenigingen een boekhouding moeten voeren zoals een grote vereniging. Daarnaast kan bepaald worden dat grote verenigingen en verenigingen die een boekhouding moeten voeren zoals een grote vereniging, hun jaarrekening moeten voorleggen aan een bedrijfsrevisor. Hierover en over de sectorale regelgeving bezorgen we u later nog bijkomende informatie.

Bij het financieel verslag van de verenigingen die een dubbele boekhouding moeten voeren, vragen we een uitsplitsing van de resultatenrekening volgens activiteitencentra. Een activiteitencentrum is een entiteit die als dusdanig erkend of gesubsidieerd is.

Een voorbeeld van een activiteitencentrum is de werking die erkend is door de Vlaamse Gemeenschap of de werking met projectsubsidies van een provinciaal of lokaal bestuur. Hierbij moeten dan wel alle opbrengsten (naast subsidies ook giften en andere opbrengsten) en kosten die samenhangen met die werking worden opgenomen in de deelafrekening per activiteitencentrum. Subsidies voor gesubsidieerde contractuelen (Gesco's) en de bijdrageverminderingen in het kader van de Sociale Maribel en de personeelskosten die hiermee werden gefinancierd, worden eveneens bij het activiteitencentrum vermeld. Per sector kan een meer precieze en aangepaste omschrijving voor het begrip activiteitencentrum worden opgemaakt.

Elke vzw moet bij het financieel verslag een lijst voegen met de verkregen subsidies, de subsidieverleners en het doel van de subsidies. Binnen elke sector kunnen we bijkomende

personeelsgegevens opvragen voor zover ze niet op een andere manier kunnen verkregen worden.

Als de regelgeving dit vereist, moet het verslag van de bedrijfsrevisor of de accountantsverklaring worden toegevoegd.

Het financieel verslag bestaat dus minstens uit:

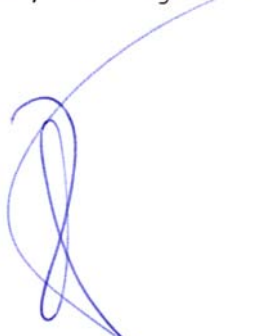
- de jaarrekening die moet worden neergelegd bij de rechtbank van koophandel of de Nationale Bank. Deze jaarrekening dient goedgekeurd te zijn door de Algemene Vergadering van de vzw;
- de uitsplitsing van de resultatenrekening volgens activiteitencentra;
- een lijst van de verkregen subsidies, de subsidieverleners en het doel van de subsidie;
- eventueel het verslag van de bedrijfsrevisor / accountantsverklaring.

Door de afstemming van de boekhoudkundige regels op de vzw-regelgeving willen we vermijden dat u voor de subsidiërende overheid een aparte boekhouding moet voeren of een aparte jaarrekening moet opmaken. Zo realiseren we een aanzienlijke administratieve lastenvermindering. Dit alles kan de opleiding van uw medewerkers vereenvoudigen en de kwaliteit van de dienstverlening ten goede komen.

Voor meer informatie over deze omzendbrief kunt u steeds terecht bij uw dossierbehandelaar.

Met vriendelijke groeten en dank voor uw medewerking,

Brussel, 26 augustus 2005,

Inge VERVOTTE,
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin